

Nowa ustawa o izbach lekarskich z 2 grudnia 2009 roku – zmiany istotne dla lekarzy echokardiografistów w postępowaniu przed Okręgowym Sądem Lekarskim

Teresa Lewińska,¹ Tadeusz Sokala²

¹Zakład Medycyny Sądowej PAM w Szczecinie

²Oddział Chirurgii Dziecięcej i Szpitalny Oddział Ratunkowy dla Dzieci SP SZOZ „Zdroje” w Szczecinie, Przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego Okręgowej Izby Lekarskiej w Szczecinie (2005-2009)

Adres do korespondencji:

Zakład Medycyny Sądowej PAM
al. Powstańców Wlkp. 72
70-111 Szczecin

Kardiologia po Dyplomie 2010; 9 (3): 50-51

Nowa ustawa o izbach lekarskich z 2 grudnia 2009 roku, regulująca działalność samorządu lekarskiego, weszła w życie 1 stycznia 2010 roku. Wtedy uległy zmianie przepisy dotyczące postępowania przed Okręgowym Sądem Lekarskim. Poniżej opisane zostały najważniejsze kwestie dotyczące nowej ustawy o izbach lekarskich, które mogą dotyczyć również echokardiografistów.

Okręgowy Sąd Lekarski, oprócz rozpatrywania spraw z zakresu odpowiedzialności zawodowej i składania sprawozdań podczas okręgowego zjazdu lekarzy, od 1 stycznia 2010 r. rozpatruje także protesty przeciwko ważności wyborów delegatów na okręgowy zjazd lekarzy oraz protesty przeciwko ważności głosowania wniosków o odwołanie. Sąd nie sprawuje już sądownictwa polubownego (co w praktyce sądów było niezwykle rzadkie).

Została wprowadzona możliwość skierowania sprawy w zakresie odpowiedzialności zawodowej do mediacji z inicjatywy lub za zgodą stron przez Sąd Lekarski (ale i w postępowaniu wyjaśniającym przez rzecznika). Zatem stronami mediacji są pokrzywdzony i obwiniony lekarz, np. echokardiografista.

Okręgowy Sąd Lekarski rozpatruje również zażalenia na postanowienia o odmowie wszczęcia lub umorzenia postępowania przez rzecznika.

Postępowanie sądowe jest dwuinstancyjne. Pierwszą instancję stanowi Okręgowy Sąd Lekarski, a drugą – Naczelny Sąd Lekarski, ale z możliwością wniesienia kasa-

cji od orzeczenia Naczelnego sądu lekarskiego do Sądu Najwyższego.

Stroną postępowania przed Sądem Lekarskim jest pokrzywdzony. Pokrzywdzony może ustanowić pełnomocników w liczbie do dwóch spośród lekarzy, adwokatów lub radców prawnych. Zmniejszyła się liczba obrońców lekarza obwinionego z trzech do dwóch spośród lekarzy, adwokatów lub radców prawnych.

Postępowanie przed sądem lekarskim jest jawne, może jednak ulec utajnieniu, jeśli postępowanie jawne będzie:

- naruszało tajemnicę lekarską (w rozumieniu ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty),
- zakłócało spokój publiczny,
- obrażało dobre obyczaje,
- ujawniało okoliczności, które ze względu na ważny interes państwa powinny być zachowane w tajemnicy,
- naruszało ważny interes prywatny.

Katalog kar za przewinienia zawodowe został powiększony i obecnie obejmuje:

- upomnienie,
- nagane,
- karę pieniężną (nowe),
- zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia na okres od roku do pięciu lat (nowe),
- ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza na okres od sześciu miesięcy do dwóch lat (nowe),

- zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od roku do lat pięciu (zmiana – wcześniej kara obejmowała okres od sześciu miesięcy do lat trzech),
- pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Okręgowy Sąd Lekarski może również zawiesić tymczasowo lub ograniczyć prawo wykonywania zawodu na wniosek Rzecznika, o ile w jego ocenie materiał zgromadzony z dużym prawdopodobieństwem będzie wskazywał na popełnienie przez obwinionego ciężkiego przewinienia zawodowego, a praca wykonywana przez obwinionego mogłaby zagrażać bezpieczeństwu pacjentów lub mogłaby grozić popełnieniem kolejnego przewinienia zawodowego. Na takie postanowienie sądu służy zażalenie, które jednak nie wstrzymuje do czasu rozpatrzenia przez Naczelny Sąd Lekarski natychmiastowego wykonania.

Natomiast zbyt ogólny zapis ustawowy o tym, iż okręgowa rada lekarska prowadzi archiwum izby wydaje się budzić poważną wątpliwość, co do bezpieczeństwa przechowywania dokumentacji samego sądu.

Sędziowie, aby sprawować swoją funkcję, muszą wykonywać swój zawód co najmniej przez 10 lat (dotychczas istniał wymóg 7 lat) i to samo dotyczy rzecznika.

Część zapisów w ustawie jest nowych, ale tylko w tym sensie, że przepisy zostały przeniesione z kodeksu postępowania karnego do ustawy. Dotychczas te przepisy były już stosowane, z tym że na zasadzie art. 57 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich, która nakazuje stosować procedurę karną w przypadkach nieuregulowanych w ustawie. Dotyczy to chociażby kwestii domniemania niewinności.

Sąd może również zwrócić się do Sądu Rejonowego o ukaranie lub przymusowe doprowadzenie świadka, biegłego lub specjalisty w razie ich niestawiennictwa bez usprawiedliwienia.

Procedura korporacyjna (lekarska) została podporządkowana karnej mimo różnych podstaw i celów działania. W postępowaniu sądowym w sądach powszechnych – karnych uczestniczą osoby profesjonalne: sędziowie zawodowi, adwokaci czy prokuratorzy. Procedurę karną włączono do sądu korporacyjnego, który ma na celu ocenę postępowania przez członków lekarskiej grupy zawodowej nie z kodeksu karnego, lecz z kodeksu etyki Lekarskiej i ustaw dotyczących wykonywania zawodu lekarza. Trudno więc znaleźć uzasadnienie dla połączenia przepisów prawa odmiennego, którym jest prawo korporacyjne, z procedurą karną. Czy nie zasadniej byłoby postępowanie sądowe wewnątrz korporacyjne, prowadzone przez lekarzy, uprościć, wprowadzając odrębną prostą procedurę? Może należy się zastanowić nad tym, od kogo i czego zależy tworzenie prawodawstwa korporacyjnego lekarzy.

Opisywany temat nowej ustawy o izbach lekarskich został szczegółowo przedstawiony przez autorów tego doniesienia w biuletynie Okręgowej Izby Lekarskiej w Szczecinie *Vox Medici* nr 8/181, str. 21-22, w artykule pod tytułem „Nowa ustawa o izbach lekarskich – zmiany istotne dla lekarza Obwinionego w postępowaniu przed Okręgowym Sądem Lekarskim uchwalone przez Sejm wejście w życie ustawy – od dnia 1 stycznia 2010 roku”.